

4676
J. Puig I.

Els Fills

DRAMA

17
1924

J. Puig I.

Els Fills

DRAMA

BARCELONA

LL. PLA MERCADÉ — IMPRESSOR

CERDENYA, 196

(xanfrá Casp)

1924

ES PROPIETAT
DE L'EDITOR
LL. PLA MERCADE

Als meus pares, J. P. i R. I.

Salve pare...

A tú, per eterna memòria, anirà 'l teu nom grabat aquí en aquest llibre; per que vegis qué no he oblidat els concells que m' has donat durant ma infantesa...

Salve mare...

A tú dedico aqueixa petita obreta, que amb afanys i amor m' has ensenyat la vida; a tu que m' has portat al mon te l' adresso.

.....

Rebèu donç tots dos amb agraïment, lo que humil-ment vos dedica el vostre fill que es l' única ofrena que pot fer un fill als seus pares.

Salve...

J., Puig I.

PERSONATJES

MAGDALENA

QUICA

ALFRED

MANEL

TOMÁS

MOSSEN GERONI

GUARDA BOSC 1er

GUARDA BOSC 2^{on}

ACCIÓ ALTA MUNTANYA

DISPOSICIÓ

Habitació ben arreglada. Al foro una porta que se suposa ser la del carrer després d'haver passat un pati. Una porta lateral dreta que es la cuina, una altra a la esquerra que dóna a les demás habitacions. Una taula al mitg amb unes poques cadires rodan-la, un quinqué sobre, tot ben conjuminat. Magdalena cus sentada prop la taula. Es cap al tard quasi de nit.

ACTE PRIMER

ESCENA I

Magdalena. (sola) Jo no sé perque triguen tant els meus fills. Sempre'm fan esperar amb ansia, sembla que hi trobin gust. No sé, no sé que pensen, una mare fa tot lo que pot per ells, i mai estan contents (pau-sa) Quina mare més desgraciada que soc, dos fills que tinc, els tinc per pesadilla. Perque, Deu meu, per-que? (truquen) Ja deuen ser aquí. (Se'n va per el foro).

ESCENA II

Dits i Quica (Entren despres d'una pausa.)

Quica. Que dius, que no han vingut els teus fills enca-
ra?

Mag. Ja ho veus, no, Quica, no.

Quica. El meu tampoc.

Mag. No sé que pensi; emprò me sembla que'ls meus
desencaminen el teu.

Quica. I ara, que dius? No veus tu que la joventut
busca plaers, diversions, i que tot els hi somriu, els
afalaga...

Mag. Sí; tot per la ruina de llurs ànimes i famílies,
malquistant el patrimoni deshonrosament.

Quica. Veus jo? Mai li dic rés.

674180

Mag. Al final trobaràs la paga.

Quica. No'l tinc esclavitzat com tu tens els teus, que fins sembla que no pugan fer rès sense el teu permís.

Mag. No, no vui que'ls meus fills surtin perque no saben lo que és el món, i com que soc mare honrada, mai vui que diguin que'ls he encaminat malament.

Quica. Ay! ay! que no soc honrada, jo.

Mag. No vui dir-te aixó, dona, no.

Quica. No ho dius; emprò ho vols dir, que's igual.

Mag. Lo que vui dir jo, es que, si tu deixes fer tot lo que a ell li plagui, i no'l reptes, allavors, quan tu seràs vella ell se'n burlarà i fins gosarà pegar-te.

Quica. Be, be, tot aixó no ho crec. Veus? Mes aviat te passarà a tu perque'ls prives la llibertat.

Mag. Ells quan compreguin la veritat de les coses i de les meves paraules, me respectaràn.

Oh! llavors...

Quica. Si; empró priva'ls-hi quelcom i veuràs.

Mag. Tota cosa que als meus ulls sembli dolenta, els hi privaré perque encara mano jo a casa.

Quica. No t'exaltis, per això, no.

Mag. Quantes mares se perden elles i llurs fills, per no reptar-los! per no moderar sos vicis, per no disgustar-los per rés! si'ls meus fan quelcom mal fet, jo amb un crit, ja'n tinc prou i callen. Mentida sembla que hi hagin mares que no sàpiguin reptar-los, dir-ho fins fa vergonya, alguna's deixa pegar per ell!

Quica. I tu creus que jo'm deixaré pegar?

Mag. No faltaria sinó. Ben tonta fores; empró si no has comensat, a renyar-lo de petit, veuràs com arriuem. Prente de magí aquest adagi: Quan un arbre no s'adessa de petit, quan es gros és impossible, ja devies saber-ho aixó.

Quica. Si: empró'l meu fill no'm pegarà mai, perque quan arriba se'm tira al coll besan-me i'm diu: Mare he disfrutat molt, i tots dos riem i ens besem! Que tu quan entren el primer Deu vos guard, ja els sermoneïges. Ni un capellà, dona.

Mag. I mal aniria que no ho fes aixís ara potser me maleiràn, ja ho sé perque no comprenen més però vindrà jorn en que'm beneïràn, perque hauràn comprés les coses. Si el teu es alegria are, després seràn ploralls.

ESCENA III

Dits i Mn. Geroni per el foro.

Geroni. Amb aixó teniu raó Magdalena.

Mag. Com! Mossen Geroni, vos per aquí?

Geroni. I plé de vida. Si. La porta del pati estava oberta i he entrat.

Mag. Ben vingut sigueu. Senteu-se.

Geroni. Calma, calma. I els vostres nois on son?

Quica. No ho sabem pas, encara no han vingut.

Geroni. Com els atrau la vida mundana!

Mag. Ja ho podeu ben dir, ja.

Geroni. No sé pas que pensen, tot aixó és malmetres la salut i l'ànima. Tindrien que ésser un xic més respectuosos.

Mag. No hi pensem més. No's pot fer rés.

Geroni. Si que s'hi pot fer, depen de qui els tingui baix el seu domini.

Mag. Ja ho sentiú Quica. Des de que'l meu marit em falta, que no respecten a ningú, ell sí que'ls feia anar drets.

Quica. Doncs el meu sí que'm respecta.

Geroni. Vos ho penseu, perque mai li trenqueu el gust.

Mag. Sembla que sento veus. (Se'n va pel foro.)

ESCENA IV

Mateixos menys Magdalena.

Geroni. Doncs que pensa fer el vostre noi?

Quica. Per ara rés distreures.

Geroni. Veges que tal, tot un home ja. No pensa treballar?

Quica. Perque. Tenint jo per menjar!...

Geroni. Bon pensament, en càs d'alguna contrarietat, que? Llavors a pidolar almoina, eh que sí?

Quica. No passarà aixó.

Geroni. I el seu pare que hi deia?

Quica. Ell? El deixaba fer com jo.

Geroni. Aquest xicot el llenceu a perdre i es una llàstima, val més que li feu apendre algun ofici, que pro us n' hi han a la vilá i que li dongueu concells, com nosaltres a vos, que ja li convenen.

Quica. Encara es prou jove per a tot aixó, ja tindrem temps.

Geroni. Quants anys té?

Quica. Vint a la prop.

Geroni. Jo ja havia estudiat moltíssim an aquesta edat.

Quica. Si; empró perque vos serveix?

Geroni. Quica! De que? Per il·lustrar al poble i portar ànimes a Deu, que'l vostre pert la seva. Penseu que teniu un fill, i la vostra missió es educarlo com Deu mana, que sigui llum an aquest mon, que amb sos fets honri als seus pares, que ningú pugui mai senyalar-lo amb el dit, i vos teniu aquesta missió, i si es pert serà per causa vostra, per no ensenyar-li el camí de la virtud. Mediteu això. (Se'n va pel foro.)

ESCENA V

Quica sola.

Quica. Tan mateix veig que tenen raó tots els que'm parlen aixis. Jo ara comprenc que faig mal fet si no'l repto, el dia de demà farà de mí lo que voldrà perque jo no podré dir-li rés, i si ara el renyo, serà capaç de fer-ne una. Ara comprenc que li he dat massa llibertat amb tot. Li aniré traient de poc en poc. La Magdalena si que ho sap fer; empró que diu la gent? que semblen gossets; que si té por de que's perdin, i moltes coses per lo semblant. Ah Magdalena! Tu ho has entés millor que moltes de nosaltres, com una s'ha de portar amb els fills. Sols tú seràs mare beneïda, sols tú tindràs dret de que't diguin Mare!

ESCENA VI

Dits, Mag. Tomás, Alfred i Manel.

Mag. Aquí'l tens Quica, el teu noi.

Tomás. (Abrassant-la) Hola, mare.

Alfred. Bona nit tinguen tots.

Manel. Bona nit, Quica.

Mag. D'on veniu? Perque m'heu fet esperar tant?

Alfred. Ja hi som mare? Li preguem que no'ns digui rés.

Mag. Com que no; no faltaria més, m'ho teniu de dir, com mare vostre que soc.

Manel. Doncs... venim de veure un amic.

Tomás. Si, mare, i estic més content!

Quica. Aixís m'agrada, aixís, fill meu.

Alfred. (A Manel) Veus com la Quica no li diu rés an el Tomás.

Manel. (A Alfred) Es que tenim pega nosaltres.

Mag. Ja ha marxat Mn. Geroni?

Quica. Ha sortit un moment a aquí fóra; l'havieu de veure.

Alfred. (A Manel) Ja torna a ser aquí aquest frarot.

Manel. (A Alfred) Mai el podem treure. Quina llauna noi.

Quica. Ja ve, mirate'l.

ESCENA VII

Mateixos, més Mossen Geroni.

Geroni. Hola nois, ja sou aquí?

Manel. (Amb orgull) Si, ja'n som arriats.

Geroni. No aneu pas be, vosaltres, no.

Alfred. Com que no! No anem pas corvats. (estiran-se)

Geroni. Si que hi aneu, porteu damunt vostre uña feixuga carga i no la sentiú, teniu de cuidar de la vostra ànima i deixar les diversions, també procurar ser bons fills, sense fer enfadar a la mare, ser útils, procurar apendre quelcom de profit, perque no sabeu el jorn de demà que serà.

Manel. Som massa joves per pensar amb aixó

Geroni. Ah! La joventut corre com un riu, avall, fins parar al mar; aixís feu vosaltres, seguiu la empenta del mon fins que caureu en un gros abim de perdició i desesperació.

Tomás. (No agradant-li molt lo que diu, empeny a Quica cap a la porta) Anem, anem, mare.

Mag. Ja? Espereuse un xic més.

Tomás. Si que's tard i hi ha gana.

Mag. Apa, doncs que Deu vos acompanyi.

Geroni. No ho compreneu vosaltres mateixos aixó, Tomás?

Tomás. Si, si. Fins un altra Mn. Geroni.

Quica. Adeu siau.

Geroni. Ja passaré per allí.

Quica. Quan vos volgueu. (Sen va pel foro.)

ESCENA VIII

Mateixos menys Quica i Tomás.

Mag. Jo també men vaig a arreglar quelcom per allà dins.

Manel. Si mare, si, el sopar que ja tinc gana.

Geroni. Ja reseu un «Pare Nostre» quan se senteu a la taula?

Mag. Mai se'n recorden.

Geroni. Si que sou bons cristians.

Alfred. I perquè's n'essessita això.

Geroni. Perque quant mengeu vos fassi bon profit i també podeu resar per els que no'n tenen, que Deu se recordi d'ells, com se'n recorda dels ocells dant-los els petits granets de llavors i altres coses que son llur aliment.

Alfred. Si no més es per això, quan mengen de gust ja ens en fà de profit, ja.

Mag. Insolent! Més que insolent, no tens respecte.

Alfred. Doncs que no'ns en parli de aquestes coses.

Mag. Despres que vos instrueix perquè sigueu homes, aixis li pagueu?

Alfred. Bo, bo, a mi ja'm cansa tot això.

Mag. I a mi també les vostres insolencies.

Manel. Mare, el sopar que la rata ja corre.

Geroni. Penseu en les coses que jo us dic, anireu be, i si no ho feu, algun jorn, ho recordareu potser plorant.

Mag. Parleu com un llibre, Mn. Geroni.

Manel. Mare, mare el sopar.

Mag. Vaig, fill vaig. (Se'n va per la dreta.)

ESCENA IX

Dits menys Magdalena.

Geroni. No teniu gens de respecte a ningú.

Manel. Als que no sel mereixen no.

Geroni. Oh! Quin cinisme. Si la vostre mare ho sentís!

Alfred. Que voleu dir?

Geroni. No rés; no rés. Me'n vaig sino encara me pegarieu.

Manel. Fa bé d'anarse'n sino... el treuriem a cops d'escombra.

ESCENA X

Manel i Alfred, sols.

Manel Mira que's terc aquest capellanot.

Alfred. Sempre ve amb sermons.

Manel. I quasi sempre l'hem de treure a empentes; no puc pas sentir-lo, ni molt menys soportar-lo.

Alfred. Ni jo, creume.

Manel. Es encara pitjor que la mare.

Alfred. Ja tenim dos curcons, ja, i ben agafats a nosaltres.

ESCENA XI

Mateixos, més Tomás.

Tomás. (per el foro) Ja torno a ésser a aquí.

Alfred. Perque has vingut.

Manel. Com és aixó Tomás?

Alfred. Qué t'han tret de casa?

Tomás. Pitjor! Nois, no'm pregunteu rés?

Alfred. Doncs que passa? Perqué vens? Ho trobem molt estrany.

Tomás. Tot ho sabreu, fil per randa. La mare m'ha sermonejat; vui dir que s'ha tornat com la vostra.

Alfred. A tu? si que's estrany.

Tomás. A mi, ja ho veus, a mi.

Alfred. Ho estranyo moltíssim.

Alfred. I, jo també, a fè de Deu.

Tomás. Tu, treu-te aquesta paraula de la boca. Doncs tal com vos dic.

Manel. Perquè? Veiam, perquè?

Tomás. M'ha dit que désde avui ja no sortiré tant de casa i que m'hauré de ocupar per el meu pervindre de demà.

Manel. I que vol dir tot aixó?

Tomás. Que vol dir? Molt senzill, que trevalli, doncs.

Alfred. I tu que hi dius, que li has contestat?

Tomás. Jo li he dit: Perqué no vols que surti tant? I ella m'ha respost: Fins avui jo t'he dat tota classe de gustos, has fet tot lo que has volgut, doncs des d'ara faràs tot lo que jo et manaré.

Manel. Ah! après les costums de la mare.

Alfred. Aixó son obres i sermons de la mare i Mn. Geroni.

Tomás. Ja teniu raó, ja, aquest frarot sempre està ficat aquí.

Alfred. I tú que penses fer.

Tomás. Jo? Doncs, molt senzill...

Manel. Dignes, que si'ns convé, hi pendrem part també.

Tomás. Ja està dit prompte, deixar la llar.

Manel. Aixó vols fer? vols abandonar la teva mare?

Tomás. Si; no vui que fassi com la vostra que sempre li teniu d'anar al darrera.

Alfred. Amb compte, amb aixó, eh, Tomás?

Tomás. I si; no vui que diguin, que sempre tinc d'anar acompanyat com si fos un infant. Sabeu? Ja soc prou gran, tinc vint anys ja.

Alfred. Tens raó amb aixó, jo desde ara tampoc vui estar baix el domini de ningú.

Tomás. Aixís, aixís, perque quan aneu amb la vostra mare, tots vos senyalen mofant-se i dient, «Mireulos que criatures, que encare necessiten que se'ls dongui la mà perque no's perdin.

Alfred. Jo no vui passar per tantes humillacions.

Manel. Dignes, que vols fer? jo jaestic a la teva part.

Tomás. Aixís, rebeleuse contra ella, marxarem ben lluny, i la gent, aixís veurán que ja no som criatures com diuen, sinó homes, i coneixem les coses; ja s'han mofat prou uns i altres.

Alfred. A on penses anar?

Tomás. Jo? Lluny d'aquí, allà ciutat, a Barcelona, treballarem empró serem lliures.

Manel. Molt ben pensat.

Tomás. Jo are aniré a casa, faré de manera que ella és disgusti, llavors ens enfadarem, tindrem una renyina, i m'en aniré de casa, tal com ho dic.

Alfred. Nosaltres també ho arreglarem. Ves tú.

Tomás. Me doneu paraula, eh?

- Manel.* Que'm faltat mai a ella?
Tomás. No home, no.
Manel. Doncs perquè parles?
Tomás. Vui dir que no vos en desdigueu.
Alfred. No home, no; ves tranquil.
Tomás. Doncs d'aquí a mitja hora, vos espero prop del riu, al camí, en aquella reconada que moltes voltes ja ens hi hem trobat.
Alfred. Està bé, fins després.
Tomás. (Amb satisfacció) No hi faltaré. (marxa per el foro)
Alfred. Ni nosaltres.

ESCENA XII

Alfred i Manel.

- Alfred.* Veus tú com la Quica ha après les costums de la mare?
Manel. Quant el pare vivia no'ns deia rès ella.
Alfred. Perque no podia.
Manel. Ell si que era bó, tot ens ho permetia; però ara en fem un grà massa.
Alfred. Ara la mare sembla una vella reganyona, sempre rondina.
Manel. Es que abusem una mica massa, Alfred.
Alfred. Amb aquestes vens tú are? Per anarse'n a distreures és fer-ne massa? Qué vols fer riure com fem a la gent, que quant sortim tinga que vindre ella al darrera nostre? O és que vols fer vida de monjo sempre tancat aquí dintre, perque'ns arnem com una pessa de llana?
Manel. Si ja ho sé, empró aixó de deixar-la es una mica violent.
Alfred. Qué no ho es de violent lo que ella fá amb nosaltres?
Manel. Si, si, tot lo que vulguis, mes ella ho fá amb coneixement de les coses.
Alfred. Dignes que ho fá, perque ja se torna vella i és la feina de elles, rondinar.
Manel. Per aixó mateix, vella i deixar-la?..
Alfred. Calla, calla, ja veig que t'has tornat gallina.
Si, gallina.
Manel. Alfred! (amenaçant-lo).
Alfred. Si perque are poses entrebancs; are tremoles

de fer lo que ja hem promés al Tomás.

Manel. Com t'ho arreglaràs perque no ho sàpiga.

Alfred. El que no té de saber.

Manel. Aixó; de que marxem. Que la deixem abandonada. Tú ho diràs a ella. Tindràs cor de fer-ho?

Alfred. Si.si. Te dic que si.

Manel. Doncs ja t'arreglaràs. No vui saber-ne rés

Alfred. Deixa'm ho per mi, calla, are ve la mare.

ESCENA XIII

Mateixos i Magdalena

Mag. Nois, perque no veniu a sopar, fá estona que us espero. (Ha portat de dins llum i encén el quinqué.)

Alfred. No tenim gana.

Mag. Com que no. Are mateix m'amoinaveu pel sopar.

Manel. Si però ja no tenim gana, dona.

Alfred. Escolti mare.

Mag. Qué vols fill meu? (Tot lo més amorosa que puga.)

Alfred. (Ja aturdit) No;.. no rès.

Mag. Qué volies quelcom?

Alfred. Com és que omple el cap a la Quíca, perque privi certes coses al Tomás com vostè fá amb nosaltres.

Mag. Oh! si sapiguessiu el mal que feu, si ho comguessiu no ho farieu, per aixó vos repto.

Manel. Nosaltres fem mal?

Mag. Si que'n feu, i sense dar-vos esment.

Alfred. Vostè si que'ns en fá a nosaltres.

Mag. Una mare, mai fá cap mal a cap fill, sens? al contrari que sempre mira pel seu benestar.

Manel. Vosté'ns priva de moltes coses.

Mag. Si jo hos privo d'algunes coses, es perque als meus ulls no semblen gens bones, i us encaminen al mal.

Alfred. Nosaltres ja som prou grans per a saber si lo que fem es bó o dolent, ja podem anar a tot arreu sense cap mena de por, doncs perque sempre tenim de demanar-li consentiment i estar al seu costat?

Mag. Voleu més bon conseller i bon costat que'l de una mare? No'n trobareu de millor.

Alfred. Nosaltres ja som prou grans i no volem estar baix el domini de ningú.

Mag. Ah que mals fills que sou!

Alfred. Ja som prou grans per saber lo que tenim de fer i lo que'ns convé.

Mag. Mai se'n té prou coneixement de les coses, mai.

Alfred. Si, mare, si. Quan anem per els carrers tothom ens mira i diuen: Mireu sempre agafadets de les faldilles de la mare.

Mag. Per honra vostra es tot aixó.

Manel. No, per mofa sí.

Alfred. Ens diuen que som nens, que necessitem sortir de casa agafadets de les mans, perque no'ns perdem. Oh! i nosaltres no podem, no volem sentir tot aixó que diu la gent.

Mag. La gent deixeu-la que digui, aixis veurán que jo mai vos abandono.

Alfred. No podem per més temps aguantar-ho.

Mag. Que dieu?

Alfred. Que no volem viure aixis tant esclavitzats per vosté.

Mag. Ah! fills ingrats. No sabeu lo bé que's aixó per vosaltres, deixeu a la gent que digui no'n treureu rés. Tots els que aixó diguin, no saben lo que és l'amor de mare.

Manel. Doncs per l'amor que'ns té, ens té massa lligats, massa esclavitzats.

Mag. Oh! quantes mares ploraràn el no haver reptat com jo als fills.

Alfred. Mare, nosaltres nó volem ser reptats, no volem ser manats, no volem que ningú's mofi de nosaltres, no volem rés sobre la nostra voluntat; volem llibertat, volem...

Mag. (plorant) Si, ja ho he comprés, voleu marxar de casa, jo que soc la vostre mare, voleu deixar-me... jo que os he abraçat amb mos braços... voleu abandonar-me... jo que mentres dormieu, vetllava el vostre son... jo que vos he besat... que vos he apretat contra mon pit, contra mon cor... me desempareu... sou uns malvats fills que m'avorriu... aixis pagueu tots els fills l'amor de mare, aixis... (pauseta) No vos enterneixen les llàgrimes? Tan empedreí't teniu el cor? tan pocs sentiments capeixen dintre'l vostre pit? Sou uns mal fills, si, mals fills.

Alfred. No volem viure més temps aixís.

Mag. Marxeu, marxeu, i sabreu lo que's sofrir, lo que és sortir de casa, lo que és deixar a la mare... marxeu.

Alfred. Si que volem marxar, volem correr mon, sortir d'aquest poble (molt baixet) I ja marxem are...

Mag. Malvats, fills ruins, deixeu a la mare abandonada, deixeu are que's vella, que are necessita el vostre conçol! Fills ingrats, més que ingrats! Oh! sortiu d'aquí, sortiu, aneusen. I tú Manel, també deixes a la mare? També els mals sentiments han entrat dins del teu cor? Marxeu, marxeu ja que no puc esperar rés de vosaltres i que Deu vos fassi compendre la ferida que heu fet al meu cor... ja temps há llatzerat per la mort del vostre pare... (marxen poc a poc, fins que desapareixen, com amb por.)

ESCENA XIV

Magdalena sola.

Mag. (amb el crit de l'ànima) Alfred! Manel! fills! fills meus! ja han marxat! aixís pagueu lo que fan les mares per vosaltres! Ells que eren la meva alegria, única esperança ara me deixen sola, abandonada a la casa on han nascut. a on va morir el seu pare... Ah! si tú aixecaves el cap, al veure com me tracten no'ls perdonaries, però jo sí, que'ls perdono. Deu meu, Deu meu, guia'ls seus passos i dona'm forces per veure'ls retornar a la casa aon han nascut, que mai deixarà d'ésser seva. (aixoca el cap a la taula plorant fort.)

SE CLOU LA CORTINA

ACTE SEGÓN

DISPOSICIÓ

Bosc frondós. A la esquerra primer terme façana de l'Ermita. Esquerra segón terme, un camí que la volta. Per terra troncs d'arbres que faràn de seient.

Es a la tarda. Pausa llarga després d'haver-se escorregut la cortina.

ACTE II

ESCENA I

Mossen Geroni amb dos Guarda bosc, per el camí de l'Ermita.

Geroni. I que Bernat, encara no hem pogut agafar aquests pillets que volten per aquí la vila?

G. Bosc 1.er No, no. Estan molt adiestrats amb la cosa.

Geroni. Empró aquí l'Ermita no venen mai.

G. Bosc 2.^{on} Oh! perque sempre estem amb la cura de que no fassin quelcom.

G. Bosc 1.er I de la Magdalena, que'n sabeu?

Geroni. Pobre dona! desde que els seus fills la abandonaren que ja no ha fet rés de bó.

G. Bosc 2.^{on} I després d'haverli robat lo poc que tenia, encara més, eh?

G. Bosc 1.er Lo que jo estranyo és que no'ls vegin per la vila.

Geroni. Ella diu que marxàren a ciutat.

G. Bosc 1.er Doncs jo, juraria que son ells els que volten per el poble i que no deixen estar tranquil a ningú, (*G. Bosc 2.^{on}* va per respondre i Mn. Geroni l'interromp.)

Geroni. Si; perque mai hi ha hagut cap robo, i un que n'han fet ha estat a casa la Magdalena.

G. Bosc 1.er Perque viu sola.

G. Bosc 2.^{on} Mn. Geroni té raó.

Geroni. I més, el noi de la Quica va marxar amb ells, i fins penso que ha sigut ell qui'ls ha induït a comèdre semblant vilesa, aixó no falla.

G. Bosc 1.er Expliqueu-se, expliqueu-se, ho volem saber.

Geroni. Escolteu. Quan jo vaig anar aquell jorn a casa de la Magdalena, estaven ella i la Quica enraonant dels fills, jo també la vaig rependre perque li dava tanta llibertat, més ella contestava, que disfrutés are, sent jove, que de vell ja no podria fer-ho. Li vaig fer un sermonet, que feu el seu efecte, mes fou massa tard ja.

G. Bosc 2.^{on} Perque fou massa tard?

Geroni. Perque no volia ser manat. El mateix jorn també repengué als dos nois de la Magdalena, però fillets de Déu, si me descuido quasi bé'm peguen, i a cops d'escombra me volien treure de casa, dient uns disbarats... que... ni jo vui recordar-me'n i que Déu els perdoni. Doncs desde aquell jorn que ja no'ls he vist més ni he sapigut de ells.

G. Bosc 2.^{on} El mateix dia que passà tot aixó?

Geroni. Sí, sí, a la mateixa nit. (Toquen les campanes de l'Ermita des de dins) Me'n vaig que prompte vindran els feligresos.

G. Bosc 1.er I nosaltres també marxem.

Geroni. (Entrant a l'Ermita) Que Déu vos acompanyi.

G. Bosc 2.^{on} Amb ell quedeu. Anem, anem. (Se'n van per darrera l'Ermita.)

ESCENA II

Van sortint vilatans per tots cantons i entren a l'Ermita. Pausa. Alfred i Manel entren corrent per la dreta.

Alfred. Ai, ai, quin tip de corre Manel.

Manel. I jo que cansat que estic, Alfred.

Alfred. (Notant que'n Tomás no hi és) I del Tomás que se'n ha fet?

Manel. L'han agafat els guardes.

Alfred. Quina vergonya per ell anar pres, lligat, per la vila.

Manel. I també quina pena per la seva mare quan ho sabrà.

Alfred. (Mirant per a on han vingut,) Per la font venen els guardes, porten el Tomás, sí. Que farem?

Manel. A on ens amagarem?

Alfred. Dins l'Ermita jo
Manel. No que'ns pot veure Mn. Geroni.
Allred. No'ns podem entretenir que ja son aquí.
Manel. Marxem per aquest camí. (per darrera l'Ermita.)

ESCENA III

Guardes amb el Tomás, lligat.

G. Bosc 1.er Fins aquí han vingut els altres.
G. Bosc 2.^{on} Esperem que surtin de l'Ermita per veure si hi son.
G. Bosc 1.er A on teniu la casa en que viviu?
Tomás. No ho sé.
G. Bosc 1.er A on s'han amagat els altres, perque devieu trobar-vos altres vegades.
Tomás. No ho sé.
G. Bosc 2.^{ou} Si que ho saps.
G. Bosc 1.er Parla si vols estalviar-te algun disgust.
G. Bosc 2.^{on} Que anaveu a fer?
Tomás. No ho sé.
G. Bosc 2.^{on} Aixís tú no saps rés. Vols dir que'ts ignorant?
Tomás. Si que ho soc.
G. Bosc 1.er Doncs tot i amb aixó te portarem a câla vila, veig que no parles.
G. Bosc 2.^{on} Si, si allí parlarà. No vol salvar-se. I els altres?
G. Bosc 1.er Per ara deixem-los. Després ja vindrem per ells.
Tomás. Deixeu-me anar.
G. Bosc 2.^{on} Primer tens de vindre amb nosaltres.
G. Bosc 1.er Apa, apa, caminem. (Se'l emporten per la dreta a espentes.)

ESCENA IV

Alfred i Manel, que surten del mateix lloc.

Manel. Mira, mira, Alfred com se'l emporten a câla vila.
Alfred. Pobre noi!
Manel. Are promte ho sabrà la Quica, i quina pena tindrà!
Alfred. I la nostra...? tant de temps sense veure-la!
Pobre mare! Sempre estarà pensant amb nosaltres.

Manel. I plorarà la nostra ausencia. Hem sigut uns mals fills, Alfred... Hem abandonat a la mare quant més necessitava de nosaltres, per seguir al Tomás.

Alfred. Per éll hem fer vils accions; per éll hem robat a la nostra mare!

Manel. I no voliem ser manats per ella!..

Alfred. Més ara paga la culpa. (Pauseta)

Manel. Amagem-nos que vé gent. (Sen tornen al mateix lloc)

ESCENA V

Quica amb Magdalena; aquesta s'apuntala amb un bastó i se sostè del braç de la Quica.

Mag. Ja hi som, Quica.

Quica. Si; ja som a la Ermita. (Pauseta)

Mag. Quica, te'n recordes que promte farà dos anys que els nostres fills varen marxar de casa?

Quica. (Plorant) Si; ja me'n recordo, ja.

Mag. No ploris, Quica, dona, no.

Quica. Que serà d'ells! Quin càstic més gros que tenim Magdalena.

Mag. Després resulta per a el bé nostre.

Quica. Pot ser que no'l veigi més jo ja.

Mag. Si, dona, que Déu els guia i guarda també.

Quica. Tu quin consol que tens, jo no'l puc tenir.

Mag. Posa confiança en Déu i veuràs com el tens; empró que fem aquí paradas, entrem a l'Ermita. (Hi entren)

ESCENA VI

Alfred i Manel, mirant si ja algú.

Manel. Alfred, tinc ganes de veure a la mare...

Alfred. I jo també, fins de demanar-li perdó.

Manel. Entrem i pregarem pel mal que'm fet.

Alfred. No que vindran a agafans.

Manel. Oh! Mare nostra, que desgraciats som!

Alfred. Si nosaltres t'haguéssim cregut...

Manel. Ara no podem presentar-nos a ella.

Alfred. Perque hem sigut uns mals fills, uns ingrats. No'ns voldrà veure potser... aon anirem?

Manel. No ho sé, no ho sé. Si seguim aquesta vida, ja sabem lo que'ns espèra... una presó, el cadals potser... ves el Tomás.

Alfred. Mira, veuràs, demanarem concell a Mn. Geroni. He? Que hi dius tu.

Manel. No; tampoc voldrà veure'ns, ens entregarà als Guardes.

Alfred. Amb llàgrimes li direm que'ns perdoni lo que li hem fet. Que venim arrepenitits de totes veres.

Manel. Jo no goso entrar en aquest santuari... No tinc atreviment.

Alfred. Ni jo tampoc. Hem sigut tan malvats, que ni esma d'arrepenti'ns tenim. El mateix pecat ens carrega l'ànima i no deixa que aixequem el cap amb honra. Pobres de nosaltres.

Manel. Oh! Bon Déu, dona'ns forces i empeny-nos al arrepentiment. Tú que ets poderós per fer-ho!

Alfred. Entrem! Sento en mi una nova voluntat que m'enpeny i em crida aquí dins. (Van per entrar i surt Mn. Geroni.)

ESCENA VII

Dits i Mn. Geroni.

Alfred. Oh!

Geroni. Ells!

Manel. Si, Mn. Geroni, nosaltres!

Geroni. Que veniu a fer aquí? No veieu que vos cerquen els Guardes?

Alfred. Ah! Mn. Geroni! Venim amb un gran pes al cor... Salveu-nos de la presò.

Manel. Si, venim a confesar-nos, arrepenitits ja de tot el mal que'm fet.

Geroni. (Alsant les mans) Mercès, bon Déu! que escoltes les oracions dels humils.

Alfred. Hem sigut uns mals fills, Mn. Geroni, No som dignes del respecte, tan sols ho som del despreci.

Geroni. Si; però entreu, entreu.

Manel. No podem. No gosem mirar aquella imatge que ha mort per nosaltres... som uns vils.

Geroni. I el Tomás, no anaba amb vosaltres?

Alfred. L'han agafat els Guardes.

Geroni. Com! ell pres?

Manel. Si, hi fa pocs moments.

Geroni. I per que?

Alfred. Ell ens impulsava a cometre un altra vilesa aquí al poble...

Manel. I els Guardes l'han agafat.

- Geroni.* Com heu escapat.
Manel. Corrent com el vent.
Alfred. A on es la mare.
Geroni. Es aquí, que prega per els fills pròdics.
Manel. (Amb arrepentiment) Sempre estimant-nos!
Geroni. Si, i pregant per ells, perdonant-los el mal que han fet els fills ingrats.
Manel. (Mirant dintre l'Ermita) Que bona que'ts mare.
Geroní. I que ho es de bona una mare.
Alfred. Ella si que's una martre del seu deure. Ah! Si tots els fills compreguessim lo que vol dir la paraula «Mare»...
Manel. Ningú l'abandonaria com fem molts que l'abandonem.
Geroni. La voleu veure?
Alfred. Si, si, que'n tenim ganes.
Geroni. Espereuse. Una mica de calma, que prompte sortirà. Amagueu-se aquí. (Els amaga darrera l'Ermita) Aixis la podreu véure sense que ella se'n adongui de vosaltres.
Alfred. Si, amaguem-nos. (Al moment de amagar-se surten la Quica i Magdalena)

ESCENA VIII

Dits més Magdalena i Quica.

- Geroni.* (Anant vers a Magdalena) Apuntaleu-se a mi.
Mag. (Fent-ho) Mercès Mn. Geroni.
Geroni. Esteu més consolada?
Mag. Oh! si. Molt.
Geroni. Es l'esperit diví que il·lumina el vostre cor.
Mag. Si; empró hi ha moments, que sento una gran tristor, (Plorant) jo que sempre prego per ells, sembla que Déu no vulga escoltar-me. Tinc ganas de que vingan, sempre tinc els braços oberts per ells.
Geroni. Ai St. Antoni gloriós! Que dieu. Ara més que mai, estic segur de que Déu respondrà als vostres prec. Ell no deixa mai als desvalguts, protegeix als desgraciats, i consola als afligits, mentres no's perdi la confiança en ell! Doncs no dupteu.
Mag. Si; però mai m'escolta.
Geroni. Jesús, Maria i Josep? Quines coses de dir. (Amb amor) Bé, bé, per aixó no ploreu. Prompte tindreu resposta de Déu.
Quica. No ploris, veus jo. desde que M. Geroni ha

dit tot aixó; que jo, tinc més resignació.

Geroni. I aixís se te de fer, carau.

Mag. Deu-me forces, Déu meu, per poguer sopor-
tar els teus designis.

ESCENA IX

Dits, Manel i Alfred apart.

Alfred. (Surt de darrera l'Ermita) Oh! la mare!

Manel. (També) Si! Mare meva!

Mag. (Plorant) Déu meu! Torneu-me els fills!

Quica. (També) Que sense ells no podem viure.

Alfred. Mareta! Mareta nostra!

Manel. No la podem abraçar!

Geroni. Déu ja dic que escoltará els vostres precés,
tingueu fé amb ell.

Alfred. (Va amb els brassos oberts vers a Magdalena,
peró Mn. Geroni amb una mirada els detura.) Oh!
Mare! Ah! (Es deixa caure en un dels troncs.)

Geroni. Anem, Magdalena, anem.

Quica. Si marxem que ja's fa tard.

Geroni. (Fins que desapareixen) No dupteu que Déu
vos escoltarà, vol veure fins aon arriba la vostra fla-
quesa, doncs confiança amb ell, no desmaieu

ESCENA X

Alfred i Manel.

Manel. Pobre! Com sofreix per culpa nostra.

Alfred. Hem sigut uns ruins.

Manel. Si. Uns ingrats que no mereixem perdó.

Alfred. Que farem? no tinc esma per anar-hi.

Manel. Ni jo, ni jo. Creu Alfred.

Alfred. Esperem que vingui Mossen Geroni.

Manel. Si, ell ens aconsellarà.

Alfred. Situació difícil es la nostra. (Pausa)

ESCENA XI

Dits i Mossen Geroni.

Geroni. I vosaltres que penseu fer?

Alfred. Volem tornar a la llar. (Toquen dins les cam-
panes cridàn a sortir la gent.)

Geroni. Jo parlaré amb la vostra mare i aixís tornareu
amb ella. (Surten de dins l'Ermita, i marxen per di-
ferents punts suposant camíns.)

Manel. Que bó sou Mossen Geroni.

Geroni. Jesús quant vingué a la terra també'n fou de bó; més els homes no ho reconegueren i el matàren.

Alfred. Teniu raó.

Geroni. Ara, entreu a l'Ermita, que us diré lo que teniu de fer. Ella sempre us està esperant.

Manel. I ens rebrà?

Geroni. Quin dupte, ja? I amb els braços oberts. Que faria una altre mare que'ls seus fills l'abandonessin? Preguar perquè s'arrepentissin i tornessin a la llar. Doncs aixó ha fet ella, i fá. I quant tornin, els braços oberts té, per rebre'ls.

Alfred. Sí, ella es mare i sap lo que costem.

Manel. I nosaltres, els mals fills, no més som bons per dar disgustus, sense compendre lo que es, i lo que fa una mare per nosaltres.

Geroni (Pensatiu.) Mireu, escolteu-me. (Se va fent de nit poc a poc.)

Alfred. Parleu, parleu, que estem impacients.

Geroni. Jo, ara aniré a veure la vostra mare i li diré que os heu arrepentit de tot i que voleu demar-li perdó de genolls als seus peus.

Manel. Sí, Mossen Geroni, si; i depressa, digueu-li que la volem venerar tots los seus jorns de vida.

Alfred. I també digueu-li que ens dixarem humiliar, fins trepitjar; i podrà dir a tothom: "Han vingut els mals fills, més ara seràn, son els més bons del poble"

Geroni. Aixís me plau, que tot lo que li conti sigui dit primer per vosaltres. Entreu, entreu i espereu el meu retorn de la missió.

Alfred. Esperem-lo aquí dins, ara ja puc mirar-hi. (Entren Alfred, i Manel a l'Ermita.)

ESCENA XII

Mossen Geroni, sol

Geroni. Ara me toca a mi. Que Déu m'ajudi a preparar el retorn dels fills pròdics. Aniré a cercar la Magdalena per dar-li la bona nova. Quina alegria causa l'arrepentiment dels fills, quant comprenen les faltes que han comés. Jo de content no se'l que faig, me'n vaig, me'n vaig. (Sen va. Pausa llarga, es tot de dit, un raig de lluna il·lumina la porta de l'Ermita.)

ESCENA XIII

Alfred, després d'una pausa surt de l'Ermita.

Alfred. (Sentant-se) No puc estar allà dins; no se lo que'm passa. Al fons de l'Ermita, dalt del altar, veig a Jesús crucificat que baixa de la creu ensenyant-me les mans, i dins meu sento una veu que'm diu; «Mira per tú perque t'arrepenteixis.» Més enllà veig a una Verge que plora mirant-me i també sembla que'm digui. «Canteu, canteu, vosaltres angels que'ls fills que n'eren perduts ja'n son trobats.» I baix, baix del altar veig a una dona agenollada que plora dient: «Bon Jesús; feu que'ls fills tornin a casa, que s'hagin arrepentit de tot el mal que han fet» «Jo també els perdono, perdona'ls tú també» Oh! si, mare, si, i venim per caure als teus peus i venerar-te com una santa. (Va per entrar amb els braços oberts dins de l'Ermita, més al ser al portal, se sent lluny molt lluny un cant de monjos i de tant en tant alguna campanada) Oh! canten l'arrepentiment! (Va reculant)

ESCENA XIV

Dits i Manel.

Manel. Ai! Alfred! (Surtint de l'Ermita.)

Alfred. Germà, meu! (Se abrassen.)

Manel. Aquest cant fa vessar llàgrimes amargues al cor meu!

Alfred. Es l'arrepentiment! Canteu! Canteu, que 'l nostre cant es el plor, que ens alleugera 'l pit, que va transforman-nos en un nou ser! (Queden amb éxtasi fins que paren de cantar)

Manel. Ja no canten! El bàlsem que queia gota a gota dins del nostre sér, ja s'ha acabat!

ESCENA XV

Entra Mossen Geroni.

Geroni. Ja'n som aquí.

Alfred. (Impacient anant vers ell) Si? I que? Que dieu?

Manel. (També hi va) Conteu depressa M. Geroni.

Geroni. Ella no estava allí.

Manel. No? Que heveu fet?

Alfred. Aon donç? Aixís no l'heu vista?

Geroni. Sí, estava a casa la Quica.

Alfred. No li heu parlat de res?

Manel. (Impacient) Digueu, digueu.

Geroni. Mitj, mitj, aixís, aixís.

Manel. I que hi diu?

Geroni. Deixeu-me reposar homes. No li he parlat clarament de vosaltres, demà hi anirem i tot s'arreglarà. No he dit res concret perquè la Quica no's desesperés. ¡Pobre mare!

Alfred. No'ns voldrà veure, la mare, no!

Manel. Que desgraciats que som!

Geroni. Sí; i ben contenta que estarà. Anem, anem a dins, i fins demà. Esperem un jorn més.

Manel. (Amb desesper) No'ns voldrà veure, no'ns voldrà veure!

Alfred. (Tambe) Oh! Mareta! Ah si sapiguessis l'amor que capeix dins dels nostres pits! Volem vindre als teus braços, si; si que ho volem!

Geroni. No sigueu desconfiats, homes. Anem a reposar, anem. (Els empeny cap dins l'Ermita) Oh! Déu! Tú il-lumina'ns!

SE CLOU LA CORTINA RÁPIDA

ACTE TERCER

DISPOSICIÓ

*La mateixa decoració que l'acte primer.
Alfred i Manel tant en aquest acte com
l'anterior aniràn molt bruts, estripats i pe-
daçats en draps de colors.*

ACTE III

ESCENA I

Magdalena, estarà sentada prop la taula.

Magda. Déu meu, quant me tornareu els fills? Quant tornaràn a la llar que abandonàren? Oh, si! Feu que jo encara pugui veure'ls, la meva vida sento que se me acaba. No tindrè el plaer de veure'ls avans de morir? Bon Déu, feu, feu que pugui estrenyels contra mon pit. Mossen Geroni m'ha dit que ha tingut una visió, i era que els fills tornàven a casa i demanàven perdó. Serà un avís aixó? Oh! fes que se compleixi com més haviat millor. Encara que només fos veure'ls Senyor! El cor me diu que els, veuré, si, que els veuré. (Riu i plora) Que tonta soc, que boja soc, no se realitzarà lo que demano, ho espero amb massa dalit. Senyor, escolta els prec's d'una mare!

ESCENA II

Dits i Mossen Geroni.

Geroni. Déu vos guard, Magdalena.

Magda. Éll ens guardi a tots. (Pauseta) Quins vents porteu per aquí; quelcom de bó?

Geroni. Un vent que, si ho es molt de rebó.

Magda. Sí? Porteu noves de mos fills? Que fan? Aon son? Digueu, digueu depressa.

Geroni. No puc parlar tant, no puc respondre a totes les preguntes que'm feu l'hora.

Magda. Però digueu quelcom que estic ansiosa.

Geroni. Calma, calma i reposeu-se, Magdalena.

Magda. Està bé, està bé; però parleu.

Geroni. Jo vinc ha dir-vos que els vostres fills. . .

Magda. (Interrompent-lo) Que'n es dels meus fills? Parleu, parleu desseguida. Apa home. No vos parreu. . .

Geroni. Que volen abraçar a la mare i demanar-li perdó.

Magda. Ah! (Com ferida, pausa) I aon son?

Geroni. Estàn a punt de vindre.

Magda. Aquí? A casa?

Geroni. Si, dona, si.

Magda. (Caient agenollada) Oh, Déu sant! Te remerció per haver-me escoltat. (S'aixeca plorant d'alegria) Estic ansiòsa per abraçar-los, que vinguin, que entrin, els vui veure; aon son? Com ho heu sapigut, conteu, conteu.

Geroni. Jo ahir anava a sortir de l'Ermita quan veig..

Magda. (Veü entrar a la Quica)

ESCENA III

Dits i Quica.

Magda. Entra Quica, entra; tinc gran goig en el cor.

Quica. A si? I quina alegria es aquesta.

Magda. No ho endevines? Que'ls meus fills tornen arrepençits a casa.

Quica. (Amb alegria) I el meu també?

Geroni. (Movent el cap) No, Quica, no.

Quica. (Amb desesper) No? Ah! que s'haurà fet d'ell?

Magda. Quica no ploris aixis, potser que també torni. . . Conteu Mossen Geroni, conteu. . . Quica seu que sentiràs l'història dels meus nois. Potser que ell també vingui, dona.

Quica. No vindrà ell, no vindrà, ja ho sé jo.

Geroni. Confieu en Déu i esperèu. Doncs com deia, al sortir de l'Ermita veig dos joves que anàven a entrar, podeu comtar quina alegria no fou la meua al reconèixer que eren ells. Vaig preguntar que volien i me vàren dir: «Venim a confesar-nos, venim per veure si hi ha perdó per nosaltres» Plorant ho demanàven, com jo ara. (Se aixuga els ulls amb el revès de la mà)

Quica. El meu no 'l podré vèure, no.

Geroni. Després preguntàren per la mare. (Magdalena i Quica ho escoltan ploràn) Si; per ella i vindre a agenollar-se als seus peus i demanar-li perdó, de tot lo que l'han fet sofrir; i jo he vingut a dar-vos la grata nova, que Déu consola als afligits i perdona als mals fills.

Quica. Per mi no n'es de grata la nova.

Geroni. No ho diguèu aixó, Quica.

Quica. No tindrè el goig de veure 'l meu.

Magda. Oh! Déu meu! Te dono merces perque has complert el meu desitg.

Geroni. I força que ni teniu de dar.

Magda. Però no venen.

Geroni. Espèran que jo els vagi a cercar.

Magda. Aneu-hi, aneu-hi desseguida.

Geroni. Vaig, vaig; però primer tinc de saber si els rebreu bé.

Magda. Als fills arrepençits se 'ls rep amb els braços oberts; correu, estic ansiòsa, plòro d'alegria, si, vui confondre les meves llàgrimes amb les d'ells. Quica, no estiguis trista, que també vindrà 'l Tomás (Mossen Geroni, marxa.)

ESCENA IV

Magdalena i Quica, solas.

Quica. (Plorant) Tu pots estar contenta, jo no. Déu sap aont es el meu fill, potser en alguna presó.

Magda. No, aixó no. Jo passo lo mateix que tu i ja tornen, docs ara ja no duptis.

Quica. Quan consoladores son aquestes paraules; però no per a mi, Magdalena.

Magda. També ho deia jo, i ja veus com no ens tenim de desesperar, sols confiar amb el que pot més.

Quica. Tu ja tens lo que volies, jo encàra no.

Magda. No te desesperis, dona, potser que mentres Mossen Geroni estava aquí ell se hagi reunit amb els meus, espèra havèure quant vinguin.

Quica. Ho dupto; però que aixís fos. (Pausa llarga)

Magda. Que triguen; potser que tinguin por.

Quica. Potser que sí. Ja podria ser lo que dius.

Magda. Esperem. (Pausa) Ja podrien haver vingut amb el temps que esperem.

ESCENA V

Dits i Mossen Geroni.

- Geroni.* Ja torno a esser aquí.
Magda. Oh! Tot sol? No volen venir!
Geroni. Sí, dona, sí; estàn aquí fora.
Magda. Que entrin. . . Perque no 'ls feu entrar.
Geroni. No gòsan, espèran que. . .
Magda. Que surti jo? Vaig.
Geroni. No; que jo els ho digui.
Magda. Doncs promte, que entrin, me feu sofrir molt.
Geroni. Aquí els teniu. (Cridant-los) Alfred! Manel!

ESCENA VI

Dits Alfred, i Manel.

- Alfred.* (Corrent vers a ella) Mare! Mare meva!
Manel. (Lo mateix) Mare! Mare! Mareta!
Magda. Fills meus! Fills del meu cor!
Quica. (Plorant) Jo no puc veure aixó, el cor se'm parteix, i me fa força de mal dins del pit.
Alfred. (Abraçant-la) Mareta meva!
Magda. Fills del meu cor!
Manel. Perdó, mare, perdó.
Alfred. Oblidi tot lo que la hem fet sofrir.
Magda. Oh, sí! Ja vos perdòno; sí. Res ha passat.
Quica. (Ploràn) Me'n vaig; no puc veure aixó.
Geroni. (També) Anem Quica, anem, que aquí no hi fem rés. Preguèu a Déu amb fé hi tindreu resposta. (Sen van Quica i Mossen Geroni)

ESCENA ÚLTIMA

Magdalena, Alfred i Manel, sols.

- Magda.* Que heu fet fins are, fills meus?
Alfred. Molt de mal, mare.
Manel. Hem sigut molt dolents.
Magda. Are no ho sereu, oi? (Estarà sentada. Alfred i Manel de genolls als seus peus, que ella amanyagarà)
Alfred. No mare, no.
Magda. (Amb crit) Ai!
Manel. (Se posa dret) Mare! Que li passa, mare.
Magda. Ai! Una punxada aquí, al costat.
Alfred. Que estàs malalta.

Magda. Si; desde que marxàreu de casa no he fet rés de bó; però ara ja prompte me posaré bona. . . Di-xèu que arrulli la vostra carona, com els ocellets ho fan amb els seus petits, envolcallàn-los amb les seves ales, aixís; aixís, fills, fills meus, que les carícies de la mare son les úniques que valen. Oh! filllets meus, filllets meus. Conteu-me tot lo que heu fet durant aquest temps.

Alfred. No, sofriràs massa.

Magda. Ho vui saber, conteu'm-ho, conteu'm-ho.

Alfred. Doncs escolta. Nosaltres vàrem marxar de casa induïts per el Tomás, ell va venir a dir-nos que la seva mare l' havia renyat, i per aixó vàrem marxar de casa. Estàvem compromesos amb ell. . .

Manel. Nosaltres volíem treballar; però ell no ho volgué i ens dedicàrem a robar.

Magda. Oh! Vosaltres fer aixó.

Manel. Si, mare, si. Som uns vils indignes.

Alfred. Un jorn en que pregava per nosaltres, els mals fills entràren furtivament a casa. . .

Magda. I me vàreu robar també. Ja vos perdòno.

Manel. I aixís anàvem per el camí del vici. . .

Magda. Ara ja heu tornat al camí del bé, procureu seguir sempre amb éll i serèu beneïts mentres viureu.

Manel. Nosaltres volem venerar-la mentres visquí.

Magda. I el Tomás aont es? No anava amb vosaltres?

Alfred. Ahir també anàvem a comètre una nova vilesa, i els Guarda-boscós ens sorprengueren agafant-lo per massa confiat de sí mateix.

Magda. Pobre Quica! Mare desgraciada!

Alfred. Ell paga el pecat d' haver-nos enganyat.

Magda. (Queixant-se) Ai! Ai!

Alfred. Que tens, mare.

Magda. Res; no res. . .

Manel. Per que plores? Que no estàs contenta?

Magda. Si. Plòro d' alegria que tinc al veure-us, fins sembla un somni. (Queixan-se) Ai! Ai!

Alfred. Però que tens. No te trobes bé? Digues.

Magda. (Queixant-se) Ai! No ho sé, acompanyeume. (Alfred i Manel l' agàfan dels braços acompanyan-la)

Manel. Vas bé d' aquesta manera?

Magda. Si; . . no (No poguent dar un pas se deixa caure en la cadira) Ai! Fills meus, no us aparteu, acosteu-se; més, més, aixís, aixís, ben aprop meu. (Com ferida de la parla) Alfred!. . . Manel!. . . més acos. . . tats. . .

Manel. Que te passa.

Alfred. Que tens.

Magda. Me... trobo... molt... mala... ment... jureu... me... que... sereu... bons... fills... i que... no... me... deixarèu... ja... mai... mes

Manel. Mai la deixarem, mare.

Alfred. Encara que la gent se mòfi de nosaltres.

Magda. La... meva... mis... sió... ja... s'acaba. ja 'ls he... vist... Bon Dé... u! Ara guarda'ls... tú... ja que... tornen... arre... pentits... Si... gueu... bons... estimeu... a tots... Que... mos-sen Ge... roni... vos fas... si de... pare...

Manel. (Desesperat) Mare! No't moris no ho volem.

Alfred. (Lo mateix) No podrém complir el jurament.

Magda. Si; si... gueu... fermes... a ell... No... puc... més. (Cau desplomada en la cadira)

Manel. (Amb desesper) Mare, mareta nostra.

Alfred. (Igual) Mare, mare!

Manel. Morta. Oh! Morta!

Alfred. (Sacsejant-la i plorant) Morta, dius? No! No! Mare! Mare! Parla! Escolta'ns, no'ns sents? (Com il·lusionat) Si, obre la boca! Vol parlar! No pot! No pot... (Amb desconsol) No pot parlar; no pot parlar... Ja ha mort! Ja es morta!

Manel. Si; i que farem sense ella?

Alfred. No podem viure aixís, no; nosaltres l'hem morta, nosaltres!

Manel. Oh Déu! Pietat per nosaltres! (Se deixan caure abatuts agenollats, als peus de Magdalena, ploràn fort)

SE CLOU LA CORTINA RÁPIDA

PREU: 2 PESSETES